

No Φ.092.22/2540

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ Μ.Σ. & Κ.Α. ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

(ΑΡ. ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ 48007/09)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

10 Απριλίου 2014

Αυτή η υπόθεση είναι οριστική. Μπορεί να υποστεί διορθώσεις μορφής (τύπου).

No Φ.092.22/2540

Στην υπόθεση Μ.Σ. ΚΑΙ Κ.Α. κατά ΕΛΛΑΔΑΣ,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συνεδριάζοντας σε συμβούλιο αποτελούμενο από τους:

Mirjana Lazarova Trajkovska, Πρόεδρος,

Λινός- Αλέξανδρος Σισιλιάνος

Ksenija Turkovic, Δικαστές

Και από τον *André Wampach*, αναπληρωτή γραμματέα του τμήματος,

Αφού συσκέφθηκε σε συμβούλιο στις 18 Μαρτίου 2014, εκδίδει την ακόλουθη
απόφαση η οποία υιοθετήθηκε αυτή την ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (Αρ. 48007/09) η οποία στρέφεται κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας από δύο υπηκόους αυτού του Κράτους, τους κ.κ. Μ.Σ. και Κ.Α. («οι προσφεύγοντες») οι οποίοι προσέφυγαν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών («Η Σύμβαση»).

2. Οι προσφεύγοντες εκπροσωπήθηκαν από τον Δ. ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ, Δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης. Η Ελληνική Κυβέρνηση («Η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από την πληρεξουσία της κα Μ. ΒΕΡΓΟΥ, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 16 Μαΐου 2012, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στη Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Οι προσφεύγοντες γεννήθηκαν αντίστοιχα το 1958 και 1954 και διαμένουν στη Θεσσαλονίκη.

5. Κατόπιν της απόλυσης των αιτούντων, αντίστοιχα τα 1992 και το 1993, της ημερήσιας εφημερίδας *E.B.* στη Θεσσαλονίκη όπως εργαζόταν ως τυπογράφοι, τους χορηγήθηκε μία σύνταξη η οποία υπολογίστηκε βάσει του νόμου 1186/1981. Προκύπτει από το φάκελο ότι η σύνταξη των αιτούντων

No Φ.092.22/2540

ανερχόταν σε 75.000 δραχμές περίπου το 1992 (215,00 Ευρώ περίπου) και 120.000 δραχμές το 1997 (360,00 Ευρώ περίπου).

6. Στις 22 Δεκεμβρίου 1997, οι αιτούντες προσέφυγαν στο Διοικητικό Δικαστήριο των Αθηνών με αγωγή αποζημίωσης εναντίον του «Συνταξιοδοτικού Ταμείου Τεχνικών του Τύπου». Ζητούν 23.570.965 και 19.363.941 δραχμές (69.173,81 και 56.827,44 Ευρώ περίπου) αντίστοιχα, ποσά τα οποία τους οφείλονται λόγω του λανθασμένου υπολογισμού της σύνταξης τους.

7. Στις 30 Απριλίου 1999, το Διοικητικό Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή τους αφού δέχθηκε ότι ο νόμος 1186/1981 είχε λανθασμένα εφαρμοστεί (απόφαση 4634/1999).

8. Στις 9 Σεπτεμβρίου 1999, οι προσφεύγοντες άσκησαν έφεση.

9. Στις 26 Σεπτεμβρίου 2002, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών απέρριψε την έφεση και επικύρωσε την απόφαση 4634/1999 (απόφαση 4036/2002). Αυτή η απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφεύγοντες στις 8 Μαΐου 2003.

10. Στις 3 Ιουλίου 2003, προσέφυγαν στον Άρειο Πάγο.

11. Στις 9 Μαρτίου 2009, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την προσφυγή τους. Το Ανώτατο Δικαστήριο δέχθηκε ότι ο νόμος 1186/1981 είχε λανθασμένα εφαρμοσθεί από το ανωτέρω αναφερόμενο Συνταξιοδοτικό Ταμείο. Επεσήμανε ιδιαίτερα ότι όπως είχε ορισθεί από την ανωτέρω αναφερόμενη νομοθεσία, ένα μειωμένο ποσό είχε χορηγηθεί ως σύνταξη στους προσφεύγοντες διότι την ημερομηνία εισαγωγής του εν λόγω νόμου αυτοί είχαν προσληφθεί για περίοδο που δεν υπερέβαινε τα πέντε (5) χρόνια). Επιπλέον, ποσά πιο σημαντικά είχαν χορηγηθεί στους τεχνικούς του τύπου που ασκούσαν το επάγγελμα αυτό στην Αθήνα διότι αυτοί είχαν υποβληθεί σε νομικό καθεστώς διαφορετικό από αυτό που εφαρμόζετο στους προσφεύγοντες (απόφαση 725/2009).

12. Η εν λόγω απόφαση καθαρογράφηκε και βεβαιώθηκε σύμφωνη στις 13 Απριλίου 2009.

No Φ.092.22/2540

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ**Ι. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ**

13. Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η διάρκεια της διαδικασίας δεν τήρησε σωστά την αρχή της «εύλογης προθεσμίας» όπως προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης που έχει ως ακολούθως:

«Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα ώστε η υπόθεση του να ακουστεί (...) μέσα σε εύλογη προθεσμία από δικαστήριο (...) το οποίο θα αποφασίσει (...) για τις αμφισβητήσεις επί των αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του (...).

14. Η Κυβέρνηση δεν υπέβαλλε παρατηρήσεις.

A. Επί του παραδεκτού

15. Το Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι αυτή η αιτίαση δεν είναι προφανώς αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35, παράγραφος 3 α) της Σύμβασης. Επισημαίνει επιπλέον ότι δεν αντιτίθεται σε κανένα άλλο λόγο अपαράδεκτου. Αρμόζει λοιπόν να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας**1. Περίοδος να ληφθεί υπόψη**

16. Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 22 Δεκεμβρίου 1997 με την προσφυγή του Διοικητικού Δικαστηρίου Αθηνών από τους προσφεύγοντες και τελείωσε στις 13 Απριλίου 2009, ημερομηνία κατά την οποία η απόφαση 725/2009 καθαρογράφηκε και επικυρώθηκε σύμφωνη. Διήρκεσε λοιπόν περισσότερο από ένδεκα (11) χρόνια και τρεις (3) μήνες για τρεις (3) βαθμούς δικαιοδοσίας.

2. Εύλογος χαρακτήρας της διαδικασίας

17. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις περιστάσεις της υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια του δικαστηρίου, ιδιαίτερα το περίπλοκο της υπόθεσης, τη συμπεριφορά του προσφεύγοντος και αυτή των αρμόδιων αρχών καθώς και το διακύβευμα της αντιδικίας για τους ενδιαφερόμενους (δείτε μεταξύ πολλών άλλων, Βασίλειος Αθανασίου και άλλοι εναντίον της Ελλάδος, αρ. 50973/08, 21 Δεκεμβρίου 2010).

No Φ.092.22/2540

18. Το Δικαστήριο πραγματεύτηκε επανειλημμένα υποθέσεις που εγείρουν θέματα όμοια με αυτό της προκειμένης περίπτωσης και επιβεβαίωσε την παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης (δείτε ανωτέρω Βασίλειος Αθανασίου).

19. Το Δικαστήριο δεν επισημάνει κανένα στοιχείο ικανό να αμφισβητήσει την ευθύνη των προσφευγόντων στη παράταση της διαδικασίας. Επιπλέον η υπόθεση δεν παρουσίαζε καμία ιδιαίτερη περιπλοκότητα. Λαμβάνοντας υπόψη την νομολογία του στα θέματα αυτά, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εκτιμά ότι στη προκειμένη περίπτωση, η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «εύλογης προθεσμίας».

20. Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6, παράγραφος 1.

II. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ

21. Οι προσφεύγοντες παραπονιούνται για παραβίαση του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου 1 μόνο του και συνδυασμένο με το άρθρο 14 της Σύμβασης. Ισχυρίζονται ότι τα εθνικά δικαστήρια επιβεβαίωσαν λανθασμένα ότι δεν είχαν δικαίωμα στα ζητούμενα ποσά μέσω της αγωγής τους για αποζημίωση ως απλήρωτες συντάξεις. Με την έννοια αυτή, προσθέτουν ότι το αιτιολογικό του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη σύνταξη τους επέφερε παραβίαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης. Τέλος, ισχυρίζονται ότι λόγω του χαμηλού ποσού των συντάξεων τους, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

22. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων που έχει στη κατοχή του το Δικαστήριο, στο μέτρο που είναι αρμόδιο για να επιληφθεί των διατυπωμένων ισχυρισμών, δεν επεσήμανε καμία παράβαση των επικαλούμενων διατάξεων

23. Προκύπτει ότι αυτό το μέρος της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35, παράγραφοι 3 και 4 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

24. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης

No Φ.092.22/2540

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση».

A. Ζημιά

25. Οι προσφεύγοντες ζητούν 69.173,77 Ευρώ και 56.827,41 Ευρώ αντίστοιχα ως υλική ζημιά. Ζητούν επίσης 6.000,00 Ευρώ ο καθένας ως ηθική βλάβη που υπέστησαν εξ' αιτίας της διάρκειας της διαδικασίας και 3.000,00 Ευρώ ως ηθική βλάβη που υπέστησαν εξ' αιτίας των άλλων ισχυριζόμενων παραβάσεων.

26. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί αυτές τις απαιτήσεις. Επιβεβαιώνει επιπλέον ότι μία διαπίστωση παράβασης θα αποτελούσε από μόνη της επαρκής δίκαιη ικανοποίηση και σε κάθε περίπτωση, εάν το Δικαστήριο θεωρεί ότι πρέπει να χορηγηθεί χρηματική ικανοποίηση, αυτή πρέπει να είναι μικρότερη από 2.000,00 Ευρώ.

27. Το Δικαστήριο δεν διακρίνει αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της διαπιστωθείσας παράβασης και της ισχυριζόμενης υλικής ζημιάς και απορρίπτει αυτή την αίτηση. Αντιθέτως, εκτιμά ότι συντρέχει λόγος να χορηγηθεί στον καθένα από τους προσφεύγοντες 6.000,00 Ευρώ ως ηθική βλάβη την οποία υπέστησαν λόγω της διάρκειας της διαδικασίας.

B. Έξοδα και δαπάνες

28. Οι προσφεύγοντες ζητούν επίσης 9.465,62 Ευρώ για τα έξοδα και τις δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκαν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και 5.500,00 Ευρώ για τα έξοδα και τις δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου χωρίς ωστόσο να προσκομίσουν τιμολόγια ή λογαριασμούς.

29. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί αυτές τις απαιτήσεις.

30. Σύμφωνα με την πάγια νομοθεσία του Δικαστηρίου, το επίδομα εξόδων και δαπανών σύμφωνα με το άρθρο 41 προϋποθέτει ότι αποδεικνύεται η πραγματικότητα τους, η αναγκαιότητα τους και επιπλέον ο

No Φ.092.22/2540

εύλογος χαρακτήρας των ποσοστών τους (Ιατρίδης εναντίον της Ελλάδος (δίκαιη ικανοποίηση) (GC), αρ. 31107/96, παράγραφος 54, ΕΔΔΑ 2000-ΧΙ).

31. Στη προκειμένη περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την απουσία κάθε έγκυρου δικαιολογητικού εκ μέρους των προσφευγόντων και την νομολογία στα θέματα αυτά, το Δικαστήριο την απορρίπτει.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

32. Το Δικαστήριο κρίνει κατάλληλο να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρία τοις εκατό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΑ

1. Κηρύσσει την προσφυγή παραδεκτή σχετικά με την αιτίαση που προκύπτει από την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και απαράδεκτη για τα επιπλέον.

2. Κρίνει ότι υπήρξε παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης.

3. Ορίζει ότι

α) Το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλλει στον καθένα από τους προσφεύγοντες, μέσα στους τρεις (3) μήνες, 6.000,00 Ευρώ επιπλέον κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος για ηθική βλάβη.

β) Αρχής γινομένης από την λήξη της εν λόγω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, αυτό το ποσό θα προσαυξηθεί με απλό τόκο σε επιτόκιο ίσο με αυτό της οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρία τοις εκατό.

4. Απορρίπτει την αίτηση δίκαιης ικανοποίησης για τα επιπλέον.

Έγινε στη Γαλλική γλώσσα και μετά κοινοποιήθηκε γραπτώς στις 10 Απριλίου 2014 σε εφαρμογή του άρθρου 77, παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού.

<i>André Wampach</i> Αναπληρωτής Γραμματέας	<i>Mirjana Lazarova Trajkovska</i> Πρόεδρος
--	--

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο γαλλικό υπηρεσιακό έγγραφο.

Αθήνα, 24-04-2014

Η μεταφράστρια Γ. ΠΑΛΛΑ